7/1269

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 10127
KONU : Soru Önergesi

-7 KASIM 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Antalya Milletvekili Sayın Atilla EMEK tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevcih edilen 7/1269-3228 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur.

SORU 1 – 13.08.2003 tarih ve 2003/49 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile özelleştirme kapsamına alınarak, 1 yıl içinde özelleştirme işlemlerinin tamamlanması öngörülen Seydişehir Alüminyum A.Ş.'nin özelleştirme işlemleri sürdürülürken, bilahare 08.09.2003 tarih ve 2003/53 Özelleştirme Yüksek kurulu Kararı ile Oymapınar Barajı Hidroelektrik Üretim Tesislerinin özelleştirme kapsam ve programına alınarak, daha önce özelleştirilmesi kararlaştırılan Seydişehir Alüminyum A.Ş.'ne devredilmesinin sebebi nedir?

CEVAP 1- Dünya Alüminyum sektöründe uygun fiyat ile uzun vadeli enerji temininin garanti edilmesi, yatırım projelerinin ayrılmaz bir parçası olmaktadır. Sektörde ucuz enerjinin (1-2 cent/kwh) garanti edilebilmesi nedeniyle büyük çaplı alüminyum yatırımları Rusya, Kanada, Norveç gibi yüksek hidroelektrik potansiyeli olan ülkeler ile petrole dayalı geniş termoelektrik potansiyeli olan Venezüella, Körfez ülkeleri gibi ülkelere yönelme eğilimindedir. Türkiye gibi sanayi enerji fiyatı yüksek olan ülkelerde ise birincil alüminyum yatırım projeleri enerji temini yatırımları ile entegre olarak ele alınmak zorundadır. Aksi halde Eti Alüminyum A.Ş.'nin orta ve uzun vadede faaliyetlerini sürdürmesi mümkün değildir.

30 yıldır faaliyette olan Seydişehir Alüminyum Tesisleri ekonomik ömrünü tamamlamak üzeredir. Yeterli miktarda yenileme yatırımları yapılamadığı için gelişen ve değişen piyasa koşullarına uygun kalitede üretim yapılamaması ve üretim maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle de, iç talep açığına rağmen, döküm ve hadde ürünlerinde pazarlama sorunları yaşanmaktadır. Maliyetler içinde yaklaşık %55 oranında paya sahip olan enerjinin kaliteli, ucuz ve uzun vadeli temininin imkanı olmadığı sürece şirketin sektörde rekabet edebilmesi mümkün görülmemektedir.

Bu doğrultuda, Oymapınar Barajı Hidroelektrik Üretim Tesislerinin Eti Alüminyum A.Ş.'ye devredilmesi şirketin enerji teminini istikrara kavuşturacağı gibi enerji maliyetlerinde de önemli ölçüde tasarruf sağlayarak Şirkete orta ve uzun vadede rekabet imkanı sağlayacaktır.

SORU 2- "Türkiye Elektrik Kurumunun doğal servet ve kaynaklardan yararlanan üretim birimlerinin, varlıklarının özelleştirilmesinde bunların yararlandıkları doğal servet ve kaynaklarının mülkiyetinin gerçek ve tüzel kişilere devri" Anayasa Mahkemesinin 09.12.1994 tarih ve 994/43'e, 994/42-2K sayılı kararı ile Anayasamızın 168 inci maddesine aykırı bulunarak olanaksız kılındığına göre, daha önce özel teşebbüse devri kararlaştırılan Seydişehir Eti Alüminyum

./..

7/1269

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/
KONU : Soru Önergesi

A.Ş.'ne yapılan bu devir işlemine, hem Anayasamıza hem de kesinleşmiş olan mezkur Anayasa Mahkemesi Kararına açıkça aykırı olmasına rağmen niçin lüzum görülmüştür? Bu kanuna karşı hile değil midir? Bu kararın iptali cihetine gidilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 2- 4046 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (f) fıkrası ile son paragrafındaki hükümlere istinaden, Oymapınar Barajı Hidroelektrik Üretim Tesisinin elektrik üretimi ile ilgili bölümü (santral) %100 hissesi kamuya ait Eti Alüminyum A.Ş.'ye devredilmiştir. Özelleştirme uygulamalarında, mülkiyetin devri mümkün olmayan, varlık, tesis ve haklar, mülkiyetin devri dışındaki yöntemlerle özelleştirilmektedir. Nitekim, Oymapınar Barajının mülkiyetinin devri dışındaki yöntemlerle özelleştirilmesi yapılacaktır. Dolayısıyla, doğal servet ve kaynakların özel kişilere devri sözkonusu değildir. Bu nedenle anayasaya aykırılık olmadığı gibi, 4046 sayılı Kanunda da doğal servet ve kaynakların mülkiyetlerinin özel sektöre devrine yol açabilecek herhangi bir hüküm mevcut değildir. Bu şartları taşıyan özelleştirme uygulamaları ancak mülkiyetin devri dışındaki yöntemlerle gerçekleştirilmektedir.

SORU 3- Yıllık net 750 trilyon kar sağlayan bu işletmenin ve Anayasamıza göre T.C. sınırları içinde yaşayan tüm vatandaşlara ait olan diğer doğal servet ve kaynakların kanuna karşı hile teşkil eden bu şekildeki uygulamalarla bir veya birkaç kişi veya ailelerin eline geçmesine olanak sağlanarak halkımızın zarara uğratılması doğru mudur? Bu sonucu doğuran Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları Hükümet politikanızın bir sonucu mudur?

CEVAP -3_Oymapınar Barajı Hidroelektrik Üretim Tesisinin yıllık net 750 trilyon kar ettiği iddiasına İdaremizde bulunan kayıtlarda rastlanamamıştır. Tesisin kendisine ait bir bilançosu bulunmamakta olup EÜAŞ'a bağlı olduğu dönemde Tesis Gelir ve Giderleri EÜAŞ'ın konsolide bilançosunda yer almaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı